СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 187. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 13-го СЕРПНЯ 1948. — No. 187. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 13, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СУД ВІЗВАВ СОВЄТСЬКОГО КОНСУЛЯ ЗВІЛЬНИТИ УЧИТЕЛЬКУ ЗПІД СВОЄЇ ВЛАДИ

Ню Йорк, 12 серпня. — На сьогодні, в год. 10.30 ранку, совєтський консуль, Яків М. Ломакин, мав привести до стейтового Верховного Суду Оксану Степанівну Косенкіну, учительку совєтської школи в Ню Йорку, яка схоронилася на фармі в околиці містечка Наяк, а в яку консуль вивів звідти в суботу 7 серпня і тримає під своєю сторожею. Суддя Дикстін видав наказ консулеві на підставі позву, внесеного Кристофером Еметом, предсідником організації Комон Коз. У позві сказано, що Косенкіна находиться у вязниці консуля, запроторена туди „насиллям, обманом і терором". Ломакин дістав судове візвання, одначе заявив, що він не явиться в суді. На вістку про це суддя Дикстін заявив: „Я приневолю його до послуху".

Емет вніс позов до суду без попередної поради з департаментами стейту й справедливости. Після внесення позву і відмови консуля урядовці згаданих департаментів почали радитися, що з цією справою зробити, коли вона заторкує міжнародні права. Досі Америка не мала подібного випадку в минулому. Суддя Дикстин каже, що він видав наказ приставити Косенкіну до суду, щоб [illegible] її від вивезення до Совєтів, де її жде смерть, як вона сама твердить.

СЕКРЕТАР СОВЄТСЬКОЇ АМБАСАДИ АНАТОЛЬ ГРОМОВ ВИПЛАЧУВАВ НАГОРОДУ ШПИГАМ.

Вашингтон. — Під час дальшого переслухання панни Елізабет Бентлі про діяння американських комуністів як зорганізованої шайки совєтських шпигів, вона виявила, що совєтським урядовцем, який виплатив їй $2,000 нагороди за її прислуги, був Анатоль Громов, перший секретар амбасади в Вашінгтоні. Він залишив своє становище в амбасаді 22 лютого 1946 і виїхав до Совєтів. Гроші передав Громов панні Бентлі 17 жовтня 1945 у Ню Йорку під невидним доглядом агентів Федерального Бюра Інвестигацій. Бентлі каже, що вона мусіла прийняти заплату, бо Громов загрозив їй, що вона „стане зрадницею Росії", коли не прийме. Пізніше панна Бентлі дістала ще Орден Червоної Звізди від Верховної Президії СССР, „за незвичайно цінні прислуги для Росії". Ту її відзнаку передала вона до Ф. Бі Ай.

ТОВБИН НОВИМ СЕКРЕТАРЕМ ПРАЦІ.

Бостон.—Морис Товбин, посадник Бостону, прийняв назначення на становище секретаря праці з рук президента Трумана. Він довго зволікав з відповідю, чи прийме заофероване йому становище, а вкінці сказав, що служба країні є важніша ніж служба стейтові й послухав зазиву президента. Товбин є кандидатом на становище губернатора стейту Масачусетс з рамені Демократичної партії, тому важко йому було рішитися, що зробити. Становище секретаря праці є лише тимчасове, доки не зійдеться новий конгрес. Коли новий сенат буде мати республиканську більшість, може не затвердити Товбина, як секретаря праці.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ПОЗИЧКУ ДЛЯ О.Д.

Вашингтон. — Для церемонії підписання закону про позичку на будову капітолю для Обєднаних Держав у висоті $65,000,000, президент Труман візвав ніюйорського посадника Вилйема О'Двайера, бо капітоль має бути побудований в місті Ню Йорку. При підтримці уживано 8 пер — для кожного репрезентанта окремо. Після підписання виасигнування негайно з федерального скарбу $25,000,000 на початкові роботи під будову. — Підписання позички положило кінець змаганням деяких европейських держав, щоб осідок О. Д. перенести з Америки в Европу.

„ПРИВІТ" ВІ[illegible] ПОБОРОВОЇ [illegible]ЛОЧАЄ ДОБРОВІЛЬНЕ ЗГОЛОШЕННЯ.

Вашингтон. — Тому, що деякі хлопці, які є в поборовім віці, дістають з місцевих бюр листовні „привіти", не знаючи, що це значить, секретар оборони Джеймс Форестал це вияснив. Він каже, що це є пригадка, що юнак належить до такої групи, яка має бути зареєстрована до бранки і тому хлопець не може бути прийнятим до військової служби як доброволець.

КОМУНІСТИ ПІД АРЕШТОМ НЕ МАЮТЬ ПРАВА ВЕСТИ АГІТАЦІЮ.

Ню Йорк. — Гос Гол, один з арештованих чоловік комуністів під замітом діянь для насильного скинення американського уряду, вніс петицію до федерального суду, щоб йому вільно було їздити по території Злучених Держав у часі, коли він находиться на волі за зложенням кавції в сумі $5,000. Суддя Семюел Г. Кавфман відмовився вволити його волю, кажучи, що це значило б дозволити підсудному вести таку агітацію, за яку він саме попав під арешт. Гол є головою Комуністичної партії в стейті Огайо. Він жадав дозволу виконувати свою працю як голова.

15 БІЛЬЙОНІВ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Шікаго. — Біля 15,000,000,-000 з цьогорічного доходу країни буде відложених на забезпечення проти фінансових втрат, як це звідомляє Рада для Дослідів Економічного Забезпечення. Ці гроші будуть видані як урядовими так і приватними чинниками. Між ними є забезпечення на випадок смерти, старечого віку, нещасливих припадків, недуги, безробіття й інших випадків.

„Голос Америки" буде лунати і в українській мові від 1. жовтня

Вашингтон, 11. серпня. — Департамент стейту склав пляни для поширення на 50 відсотків денно радієвої програми „Голос Америки", висиланої до країн совєтських сателітів. В тій цілі матеріял буде передаваний ще в 10 мовах, крім тих, які були вживані досі. Між ними є й українська мова, якої будуть вживати пів години денно. Тільки само часу призначено на передавання матеріялу в мовах арабській, перській і турецькій для Близького Сходу, і в португальській мові для західної Европи. Час на передачу матеріялу в німецькій мові для Австрії збільшено з пів години на цілу годину, а такий самий час призначено на висилку програми до Румунії, Греції, Болгарії й Югославії. Матеріял в англійській мові для Европи буде надаваний одинадцять і пів години, на місце дотеперішніх шости і пів годин денно.

Щоб уможливити висилку програми у всіх 32 мовах впродовж 40 годин на добу, департаменту стейту установить чотири могутніх стацій в тайних місцях в різних частинах світу. Радіовисильні в Гонолюлю, Манілі й Мюнхені будуть посилені. Таксамо будуть пороблені важливі інші зміни, щоб „Голос Америки" міг вести пропаганду коштом 28.-000,000, ухвалених конгресом на місце дотеперішніх 7,000,-000.

ПРЕЗИДЕНТ НАЗНАЧИВ НАНОВО ДЕЛЕГАТІВ ДО АСАМБЛЕЇ О.Д.

Вашингтон. — Зогляду, що конгрес розійшовся домів, не потвердивши назначень на високі урядові становища, президент користає з конституційного права на тимчасове їх назначення, заки конгрес зійдеться наново. У першу чергу він назначив делегатів до Асамблеї Обєднаних Держав, яка збирається 21. вересня в Парижі. Між ними є ті самі, що були перше, а це: Джан Фостер Долс, пані Елінор Рузвелт, Ворен Р. Остен і Филип С. Джесоп. Заступниками є: Бенджамин В. Коген, Рей Атертон, Вилард Л. Торп, Ернест А. Ґрос і Френсис Б. Сейр.

СЕКРЕТАР МАРШАЛ ОБІЦЮЄ ПРАВНУ ОХОРОНУ ДЛЯ ВСІХ СВІДКІВ, ЩО СКЛАДАЮТЬ ЗІЗНАННЯ В КОНГРЕСІ.

Вашингтон. — Секр. стейту Джардж К. Маршал з притиском заявив, що уряд дасть правну охорону всім свідкам, які складають зізнання перед комісією неамериканських діянь для розкриття шпигунських затій. Це сказав він під час пресової конференції, коли зійшла мова на покликання учителів нюйорської совєтської школи на свідків в конгресі. Якщо людина повинується американським законам, тоді уряд дасть їй належну охорону, сказав Маршал. Коли запиталися, яке становище займе уряд в справі затримання учительки Косенкіни совєтським консулем у Ню Йорку, Маршал відповів, що ще не призбирано матеріялу про цю справу.

СУМНІВАЄТЬСЯ В МОЖЛИВІСТЬ ПАЧКУВАННЯ ШПИГІВ ЧЕРЕЗ О.Д.

Вашингтон. — Герв Дж. Ль'Ере, голова секції пашпортових віз в департаменті стейту, заявив, що він сумнівається про можливість пачкування комуністичних агентів через Організацію Обєднаних Держав. Він зізнав перед сенатською іміграційною комісією і назвав сенаторів Александра й Гарлова „полисменами", яких обов'язком є берегти, щоб ніхто непокликаний не діставався в Америку.

В РУМУНІЇ ЗААРЕШТУВАЛИ БУВШОГО МІНІСТРА.

Букарешт, 12. серпня. (АП). — Румунське пресове агентство повідомило про арешт бувшого ліберального міністра Валера Романа та „цілого ряду його приятелів". Усім закидується „економічний саботаж" та „надужиття більшої суми грошей".

ПЕРЕМОГА В ГРЕЦІЇ

ВПАВ ГОЛОВНИЙ БАСТІОН ЧЕРВОНИХ; ЧЕРВОНИМ ВІДТЯНО ДОРОГУ ВТЕЧІ.

Атени, Греція, 12. серпня. — Командування грецької армії вчора повідомило про здобуття національними військами Алевісти, головного бастіону червоних на фронті в горах Ґраммос. Битва за цей бастіон тривала два дні і дві ночі та належала до найзапекліших за весь час громадянської війни. Премієр Софуліс, довідавшись про перемогу, заявив, що за останні чотири роки це є його найщасливіший день. Рівночасно з Алевістою здобуто цілий ряд дальших перемог та відтято большевикам головний шлях масової втечі. Головна атака грецької армії тепер скерована проти Слімниці, головної бази постачання червоних з Альбанії. Загально положення в Греції вже вважається за перерішене і на найближчий час заповідається остаточне закінчення війни та повне очищення грецької території від большевиків.

Маршал про прінціпове становище Америки в розмовах в Москві

АМЕРИКА НЕ ЗАКЛЮЧУВАТИМЕ ДОГОВОРІВ ДЛЯ САМИХ ТІЛЬКИ ДОГОВОРІВ. — ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ КОМЕНТУВАТИ ТЕПЕРІШНЮ АКЦІЮ В МОСКВІ.

Вашингтон, 12. серпня. — Секретар стейту, ген. Джордж С. Маршал, заявив вчора на пресовій конференції, що Америка не шукатиме договорів зі Совєтським Союзом для самих тільки договорів, але завжди матиме на меті тільки важливі основні справи і їх справедливе полагодження. Свою заяву ген. Маршал зложив у зв'язку з конференцією в Білгороді в справі міжнародної контролі річкоплавства по Дунаю, але він відмовився якнебудь коментувати акцію західних дипломатів в Москві в справі Німеччини. Дунайську конференцію, на якій Совєти намагаються безпардонно всім накинути свою волю і диктувати, ген. Маршал подав як клясичний приклад тих труднощів, з якими доводиться змагати західним дипломатам в стосунках з Москвою. Маршал не залишив жодного сумніву, що Америка не погодиться на запропоновану Совєтами систему річкоплавства по Дунаю, яка практично означала б скасування всякої свободи плавби по цій ріці.

12,000 ВТІКАЧІВ З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Мюнхен, Німеччина, 12-го серпня. — Баварська поліція повідомила, що протягом місяця липня в американську зону перейшло дальших 4,100 чехів, що втікли з опанованої большевиками своєї країни. Загальна кількість втікачів з Чехословаччини від часу большевицького перевороту в лютому, подається на 12,000.

ОФІЦІЯЛЬНЕ ПОТВЕРДЖЕННЯ ВТЕЧІ Д-РА ЗЕНКЛЯ.

Прага, Чехословаччина, 12. серпня. — Офіціяльне чехословацьке агентство вчора потвердило повідомлення про втечу до американців бувшого заступника премієра цієї країни, д-ра Петра Зенкля. В повідомлені стверджується, що Зенклеві допомогли в утечі „деякі дипломатичні місії", не називаючи які.

БРИТАНІЯ НАГАДУЄ СВОЇ ПРАВА ДО ДУНАЮ.

Београд, Югославія, 12-го серпня. — Британський представник на Дунайській конференції пригадав вчора права своєї країни до Дунаю, надані їй договором з 1921 р. і від яких вона не думає відступитися в майбутньому. Він гостро критикував совєтські пропозиції, що мали б перемінити Дунай в приватну російську ріку. Американський представник не забирав вчора голосу в справі, заторкненій британцем.

ГРІЗНИЙ СОВЄТСЬКИЙ ВИСТУП ПРОТИ ФІНЛЯНДІЇ.

Москва, 12. серпня. (АП). — Московська „Літературная Газета" у вчорашньому виданні грізно накинулася на новий фінський уряд премієра Фаґергольма, порівнюючи його з тим урядом з 1939 року, що довів до війни зі Совєтами. Совєтська газета закидує фінському урядові, що він намагається запровадити Фінляндію в „імперіялістичний англо-американський табор".

АМЕРИКА, БРИТАНІЯ БРАЗИЛІЯ І ГОЛАНДІЯ ДОМАГАЮТЬСЯ БІЛЬШОЇ АКЦІЇ В СПРАВІ СКИТАЛЬНИКІВ.

Женева, 12. серпня. — Представники Злучених Держав, Британії, Бразилії і Голандії внесли вчора до Економічної і Соціяльної Ради ОД спільну резолюцію, взиваючи всі країни прийняти на постійне поселення по можности якнайбільшу кількість европейських скитальників і приспішити акцію переселення. В резолюції теж пропонується завернути до країн їх походження всіх дітей-сиріт, які не мають опіки.

ЗАПОВІДАЮТЬ БЕЗУСПІШНІСТЬ ПЕРЕГОВОРІВ В МОСКВІ

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ВІДКИНУЛИ СОВЄТСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ; ПЕСИМІЗМ В ЛОНДОНІ І ПАРИЖІ.

Лондон, 12 серпня. — З добре поінформованих джерел сьогодні тут авторитетно заявили, що дипломатична акція західних союзників в Москві для мирного полагодження совєтсько-західного конфлікту в справі Берліна і Німеччини увійшла в свою критичну стадію і в урядових колах Британії, Америки і Франції дивляться дуже песимістично на можливість досягнення ще будьякого порозуміння.. Діло в тому, що на спільній конференції в понеділок совєтський міністер закордонних справ Молотов видвигнув цілий ряд пропозицій, які є не до прийняття західними союзниками та вони їх відкинули. Західні дипломати в Москві одержали повідомлення держатися попередніх інструкцій і тепер ще тільки залежить від Совєтів чи і до якої міри вони схочуть змінити своє дотеперішнє становище. Якщо ні, ціла дипломатична акція буде закінчена без результату. На найближчий час заповідається ще одну конференцію з Молотовим і якщо розмови з ним не дадуть висліду, західні дипломати, можливо, будуть намагатися відбути ще одні і цим разом вже кінцеві наради зі Сталіном. В дотеперішніх пропозиціях Москва мала домагатися відступлення західних союзників від самих основних принціпів їх дотеперішньої політики в Берліні і Німеччині, не даючи в заміну жодних конкретних обіцянок зі свого боку, тільки залишаючи „відверті двері" для дальших переговорів. Західні союзники зі свого боку погоджувалися на переговори, але тільки під умовою, що раніше буде перервана бльокада Берліна, а над іншими справами можна буде поговорити. Вони теж принціпово відкидають совєтські домагання до Рурщини та до зміни постанов Лондонського договору.

ПОГЛИБЛЕННЯ ПЕСИМІЗМУ В ПАРИЖІ.

Париж, 12 серпня. — Останні повідомлення з Москви ще тільки поглибили існуючий там вже і без того песимізм щодо можливостей дипломатичного полагодження совєтсько-західного конфлікту. В урядових колах тут вже не бачать жодних можливостей успіху після того, як Москва рішучо відмовилися перервати бльокаду Берліна перед переговорами, видвигаючи зі свого боку такі передумови, що їх в жодному разі не можуть прийняти західні союзники. Тут загально вважається, що ціла дипломатична акція готова закінчитися нічим ще до кінця цього тижня. В місцевих урядових колах вказують теж на безуспішність і недоцільність ще одної конференції зі Сталіном.

СОВЄТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ АМЕРИКУ ЗА ЗЛОМАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ ДОГОВОРІВ.

Женева, 12 серпня. — На вчорашніх нарадах Економічної і Соціяльної Ради ОД совєтський представник обвинувачував Злучені Держави, що вони зламали свій торговельний договір зі Совєтами з 1939 р. та нарушили закінчення „ленд-лізу" в 1945 р.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 12 серпня. — Положення в Берліні протягом останніх 24 годин почало знову прибирати загрозливо гостру форму. Тому, що в наслідок совєтської фінансової політики містові грозило банкротство, західні союзники рішили припинити дальший переплив гроша з їх секторів у совєтський та встановити в своїх секторах головний міський банк і міську касу, що досі були в совєтському секторі. Зі совєтського боку повідомлено, що американці перервали телефонний зв'язок з Берліна з трьома містами в совєтській зоні. Американці заперечують це повідомлення. З боку західних союзників повідомлено, що Берлін має резерви харчів на 27 днів та що повітряне постачання можна буде зробити вистарчальне і вдержати його теж під час зими.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ПРОТИ ПОРОЗУМІННЯ ЗІ ЗАХОДОМ.

Москва, 12 серпня. — В совєтській пресі вчора появилися перші редакційні статті на тему совєтсько-західної політичної крізи і дипломатичної акції в Москві. Видаваний в англійській мові „Ню Таймс" твердить, що всякі розмови зі західними союзниками є зайві, бо вони змагають до створення „колоніяльного режиму" в Німеччині та продовжування в безконечність своєї окупації і тому Совєтський Союз повинен заключити свій окремий мировий договір з цілою Німеччиною та здійнювати свою власну політику.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ РОЗВАНТАЖУВАТИ АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ.

Париж, 12 серпня. (АП).—У Франції почали проявлятися перші наслідки комуністичної війни проти пляну Маршалу, як опановані комуністами частина французьких портових робітників відмовилася розвантажувати американські кораблі. В наслідок цеї акції процес відвантажування припізнюється приблизна на 30% очевидно коштом французького народу. Уряд робить відповідні заходи проти цих саботажів.

БЕЛЬГІЯ ПІДПИСАЛА ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР ЗІ ЗАХІДНИМИ ЗОНАМИ.

Берлін, 12 серпня (АП). — Два дні тому в цьому місті підписано торговельний договір між Бельгією та американсько - британською зоною Німеччини. На підставі цього договору Бельгія доставить західним зонам товарів вартости 84,000,000 долярів а з Німеччини одержить їх на суму 75,000,000 долярів. Крім того західні зони доставлять Бельгії автомашини, вартости 35,-000,000 долярів.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БІЛЬШЕ УВАГИ ГРОМАДСЬКИМ СПРАВАМ

Широкий загал американських українців приділює рішучо замало уваги промадським справам. Це спостерігається скрізь і в усіх галузях нашого громадського життя. У висліді, наша громадська робота поступає черепашним кроком, якщо взагалі поступає, а поодинокі її ділянки постійно зарослі бурʼяном безділля. Громадську роботу і громадські справи у нас відкладається на такий далекий плян і узалежнюється їх від стільки всіляких „обставин", з погодою включно, що практично у нас справ не полагоджується ані на час, ані забагато.

Щоб не бути голословним, наведемо кілька прикладів.

Справа нашого ЗУАДКомітету та його допомогової акції. З широких пресових звідомлень відомо, що цей Комітет зробив та що дальше робить і що ще має зробити. Загальний перегляд цеї роботи дали звіти екзекутивного директора д-ра В. Ґалана, та керівника допомогової акції в Европі, адв. І. Смука, під час недавніх зборів дирекційної ради Комітету. В пресі періодично друкуються повідомлення про те, що зробив та чого добився Комітет, час до часу появляються теж вістки про те, що в справі допомоги нашим братам в Европі зробили американці, але майже не має повідомлень про те, що в цій самій справі роблять українські громади. Повідомлень нема, бо немає роботи. Американські фармері підписують аплікації на спровадження українських скитальників, а скільки тих аплікацій вже підписали українці? Допомоговий Комітет виконує роботу і дає допомогу вартости багатьох десяток тисяч долярів, а скільки їх складають українці? В пресі постійно появляються заклики Комітету, щоби організувати по громадам Переселенчі Осередки, а скільки тих осередків вже зорганізовано? Скільки придбано нових членів для Комітету, щоби забезпечити йому мінімальну фінансову базу? Впорядку, ми вибрали Комітет і доручили йому керівництво цими справами. Проте, що може зробити Комітет, як ми не дамо йому відповідних засобів, якщо не слухатимемо його закликів та якщо не піддержимо всеціло його зусиль? Якщоб ми громадою виконали наші обовʼязки так, як свої виконує вибраний нами Комітет, тоді й не було б потреби ставити запитань, на які не можна дати відповіді.

Подібно мається справа і з Конгресовим Комітетом. Загальне положення в світі й актуалізація української справи в ньому дають цему нашому представництву великі можливості і накладають великі обовʼзки. Але як з ними може дати собі раду Комітет, як протягом тримісячної кампанії ми поставили йому до розпорядження заледви 8,000 долярів, тоді як він потребує щонайменше 50,000?! Впорядку, тепер вакаційні місяці, „огірковий сезон" і т. .п., але чи раніше було інакше і чи пороблено відповідну підготовку, щоби в найблищих місяцях було краще? Місяці гарячі, але наші громадські потреби ще гарячіші. Бо існує небезпека, що заки ми прохолодимося, то наші справи згорять на нічому. Заки ми роздумаємося виставити потрібну кількість посвідчень про мешкання і працю для наших скитальників, то для них вже готово не стати місця, бо його займуть інші національні групи. Заки ми витрясемо якого доляра на допомогову акцію ЗУАДК та на політичну працю УКК, ми готові втратити найкращу нагоду та найважливіший час, якого опісля вже за жодну суму не завернути.

Тому, не зважаючи на літні місяці, більше уваги громадським справам!

„Приходь і будь з нами!"

"Come and join us"! — це, поруч: „Світовий мир — наша проблема", є гаслом вже 11-ої з черги річної конвенції Ліги Української Молоді Північної Америки, заповідженої на „лейбор дей вік-енд" в днях 4, 5 і 6 вересня в Акрон, Огайо.

Конвенції нашої молоді, та взагалі її публичні виступи вже мають свою традицію і славу. Під час війни вони були перервані головно тим, що велика частина цеї молоді виконувала свою повинність та служила своїй батьківщині чи то на фронтах в рядах Американської Армії, чи то в індустрії, приготовляючи зброю для своїх друзів на фронті, чи в інших галузях суспільного життя країни під час війни. Багато з цеї молоді зложили свої буйні голови навіки в далеких заморських країнах в обороні своєї країни та своїх вольностей. Багато з них вернулися на свої давні місця з видимими слідами воєнних переживань і боротьби і всі ті, що вернулися, сьогодні з багатомовним значком "honorable discharge" — почесно відпущений, виконують мирну працю, завжди готові знову захищати своє право на неї та на свої вольності в своїй вільній країні.

Війна, її перебіг і кінцева перемога не залишилися теж без впливу на кристалізацію світогляду нашої молоді. Безпосередня, чи посередня зустріч з жорстоким ворогом та чужими країнами і їх режімами та цілий ряд інших подій і проблем останнього десятиріччя були цим тлом, на якому оформився та закріпився характер нашої молоді, як суцільної складової частини теперішньої американської ґенерації. При цьому теж це її „американське" і „українське" найшло відповідну синтезу, більше, чи менше зʼясовану, яку тепер і застосовується в практичному поступуванні.

Досі нам доводилося зустрічати вже багато всіляких голосів на тему нашої молоді, багато оцінок позитивних і негативних. Але фактом є, що ці голоси і оцінки були більше, сказати б, зовнішнього порядку, поверховні, без глибшої аналізи та без належного розуміння самої суті справи.

Ми не думаємо запускатися в ці проблеми глибше на цьому місці, бо це не є темою статті. Ми тільки стверджуємо факт і твердимо, що наша молодь не є ані ліпша, ані гірша, як загал американської молоді. На цьому тлі і з тої точки зору треба розцінювати і її українську сторінку та намагатися поліпшувати позитивні прикмети і прояви під цим оглядом.

З тої точки зору ми підходимо і до заповідженої конвенції.

Залишаючи її оцінку на пісня того, як вона відбудеться, хочеться тільки ствердити, що вже в самій підготовці помітний чималий прогрес, як порівнювати хочби з попередніми двома роками. Цим разом конвенція заповідається на дуже широку скалю і під її знаком готово бути ціле місто Акрон в конвенційних днях. Можливо, що власне місце конвенції до цього багато причинилося, бо було б годі, щоби під знаком конвенції української молоді стояла така світова митрополія, як Ню Йорк. Проте, в Акрон цілком певно не має стільки нашої молоді, щоби сама могла належно програму підготовити і виконати. Але її заслуга в тому, що вона намагається все відповідно зорганізувати та підшукати відповідні сили позамісцеві.

В заповідженій програмі конвенції вже можна добачити відповідний балянс між поодинокими частинами програми, як наради, культурний виступ і дозвілля. В нарадах заповідається доклади і дебати над такими серіозними проблемами, як „Що ми можемо зробити, як американські українці", „Яка наша роля в змаганні до світового миру", „Наша співпраця і взаємна допомога з новою українською імміграцією", „Наші соціяльні і культурні проблеми та потреби" і т.п. Звичайно, тема ще не є докладом і оцінку можна видати тільки познайомившися з ним. Проте, імена докладчиків з-поміж відомих активних учасників не тільки в житті нашої молоді, але й громади, як адв. Іван Панчук, Йосиф Лисогір, Ольга Задорецька та інші, переконували б, що темам буде приділена належна увага та будуть пороблені належні висновки.

З окремим признанням треба висловитися про організацію культурної частини програми. Виступ Донни Гресько, опера „Вечерниці" у виконанні молоді митрополітальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі та з участю Марії Полиняк-Лисогір, як теж хорові виступи молоді зі середньо-західних стейтів дають надію на гідне записання українського імені як серед учасників конвенції, так і серед загалу населення Акрону.

Про розвагову частину конвенційної програми не треба окремо згадувати, бо не має сумніву, що наша молодь під цим оглядом теж стоїть „на висоті".

Всякі дальші міркування на тему конвенції були б ще передчасні. Ми віримо в найкращі інтенції нашої молоді, знаємо теж її енергію, ініціятиву, розмах і солідність у виконанні своїх задумів. Ми хотіли б тільки висловити побажання, щоби конвенція не закінчилася на самій конвенції, але щоби теж винесла відповідні рішення, які мали б практичне застусування в дальшій праці та в дальшому розвитку нашої молоді. Аби кожний учасник конвенції залишив її зі збільшеним почуттям гордости свого українського походження та з більшою і яснішою свідомістю про обовʼязки, які з того походження випливають. Аби кожний знав і знала, що він є сином, чи дочкою такого самого батька і матері, мільйони яких переживають найстрашніше лихоліття на своїй рідній українській землі, придавленій чоботом грізного ворога, а інші караються на бездоріжжях скитання по світі. Та найважливіше, аби з тої гордости і з тої свідомості зродилася і закріпилася потреба відповідного чину. Бо цего вимагає не тільки українське походження, але й приналежність до великого американського народу та його роля і завдання в світі. Справа світового миру є справді нашою справою. З такими побажаннями до конвенції та в такій вірі і в таких переконаннях ми й від себе кличемо: приходьте і будьте з нею, нашою молоддю!

ГРЕЦЬКА ДРАМА

За великими газетними заголовками над повідомленнями про західну дипломатичну акцію в Москві, про події в Німеччині та важливі щоденні події в нашій власній країні майже ґубляться короткі комунікати про розвиток громадянської війни в Греції. А проте, події в Греції належать чи не до найважливіших в сьогоднішньому світовому конфлікті та в цілому комплексі звʼязаних з ним справ. Бо для кожного ясно, що там не йдеться про забаву у війну між розсвареними греками, ані тільки про режім та владу в тій країні. Навпаки, на схилах гір Ґраммос вирішується те, що намарно намагаються розвʼязати дипломати в Москві. Події в Греції є без сумніву мініятурою того, що в ближчій чи дальшій майбутності стане проблемою світу: остаточна розвʼязка суцільного конфлікту між демократичним заходом і тиранським Сходом.

Виявлені в останньому конгресовими доходженнями події в нашій власній країні можуть нам дати тільки деяке уявлення того, що призвело до теперішньої драми в Греції. Конгресові переслухання в справі советської шпигунської афери розкривають нам цілу безодню і грозу того, що усіми неймовірними способами і засобами робить Москва в усіх країнах. Тоді, як наші сини і брати своєю кровʼю рятували Москву зі залізних обіймів її гітлерівського союзника, ця сама Москва вела найподлішу шпигунсько-підривну роботу в нашій країні поза плечами нашого уряду. Власне тоді, як Америка рятувала Москву від загибелі, та сама Москва вже приготовляла загибіль Америці. Грошем, що їх одержувала у формі найрізноманітніших допомог і „ленд-лізів" коштом американських платників податку, Москва платила за зраду Америки, нагороджуючи зрадників ще й своїми „орденами". Найблища будучність викаже чи і скільки тисяч понерло теж в прикрашених червоним орденом карманах тих кількох продажних шкур, що ще до сьогодні надуживають доброго імені американських українців та служать Москві, зраджуючи Америку і український нарід, з якого походять.

Власне на підставі цего розкриття большевицької зради в Америці можна собі виробити уявлення, що мусіло діятися в такій важливій для Москви під стратегічним оглядом Греції. Ця мала, геройська країна, яка ставила такий подивугідно мужній опір гітлерівській та мусолінівській навалі, яка склала такі великі жертви в боротьбі проти цих окупантів, вже з перших днів після закінчення війни стала знову жертвою большевицького ворога людства. Тоді, як західні демократичні держави почали думати про мир і відбудову, почали шукати способів і засобів на лікування понесених у війні ран, Москва зразу ж почала сама дальше точити з них кров. Греція, з огляду на своє стратегічне положення та своє рішуче становище проти нового поневолення, впала першою жертвою московського спадкоємця Гітлера. З тою тільки різницею, що Москва вже не вислала своїх орд явно і в білий день, але скрито і підступно, прикриваючи їх грецькою назвою. В цьому то й ціла огида злочинів Москви, що для своїх загарбницьких цілей вона підбурює брата на брата, здобуваючи одних своїми облудними гаслами, а інших прямо купуючи за юдині гроші та свої червоні ордени.

З останніх повідомлень з Греції виходить, що грецька драма зближається до кінця. Грецька армія очищує ще останні терени від большевицьких горлорізів. Їх „вождь" Маркос зі своїм „урядом вільної Греції" вже своєчасно втік під опіку свого московського покровителя в Альбанії і з її території надає ще останні заклики до своїх партизанів, щоби боролися до загину. А ці, тимчасом, всіляко пробують піти слідами свого „вождя" і теж втікають. До загину бʼються головно ті нащадки спартанців, що повірили в ехидні гасла „волі" з Москви та дали себе втягнути в цю братовбивчу авантюру за інтереси Москви і проти своєї власної батьківщини. В кожному разі, такий авторітет, як голова американської місії в Греції, ген. Ван Фліт, вже вважав за відповідне заявити, що Маркос „втратив свою гру".

Докищо, ще не відомо, скільки охотників залишилось в большевицьких норах в горах Граммос, що готові „боротися до загину" проти власної країни та за чужі інтереси і як довго це ще потриває. Але справу не намальованої на червоному папері, але таки справді вільної Греції вже можна вважати за перерішену. Греція залишиться вільна, не зважаючи на всі намагання Советів та їх сателітів втягнути й цю країну в своє „народів поневолених коло". А вільна Греція означає могутній демократичний бастіон, що стоятиме на сторожі не тільки Середземного моря, але теж цілого Орієнту.

В своїх міркуваннях на тему подій в Греції американська преса віддає найбільше признання самому грецькому народові, його урядові і його війську, що протягом останнього десятиріччя вписало стільки слави на своїх прапорах. Але тут не можна поминути й тої великої прислуги, яку віддала для рятунку Греції наша власна країна та наш уряд. Власне в найкритичніших для Греції хвилинах, тоді як британські війська були відкликані та як Греція опинилася на самому березі большевицької пропасті, прийшла для неї наша рішальна допомога в рамках відомої Доктрини Трумана. Сьогоднішня перемога Греції є не тільки тріюмфом грецького народу, але теж тріюмфом демократичного світу з Америкою на чолі. Доктрина Трумана для загрожених большевизмом народів виправдалася. Вона з подвійною силою та з подвійною вартістю виправдалася б, якщоб її поширено теж на поневолені Советами народи, зокрема на демократичний авангард поза самою залізною завісою, на український визвольний рух.

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую.
Автор.

15)

„Куркуль". За політекономією комунізму, тобто чисто теоретично, (куркуль) — кулак це тип людини надзвичайно жадібної, яка живе і розширюється виключно за рахунок чужої праці. Він жичить біднякові до нового врожаю один мішок зерна, а по врожаю бере з бідняка два мішки зерна, тримає шинок, в якому споює бідноту, наживаючи на цьому гроші, дає в позичку гроші на надзвичайно високі %%, всіляко обдурює бідняка, скуповує за безцінок в бідняків землю, на якій потім за дарма працює бідняк і т. д. А в дійсности воно зовсім інакше виглядало. Та й самі комуністи, грабуючи „куркуля", добре розуміли, що між тим теоретичним куркулем, зазначеним в політекономії і цим, якого вони ліквідували, як „клясу", не було нічого спільного, бо не було жодних тих ознак.

Отже, в дійсності, на 99% до категорії „кулака" комуністи віднюсили таких селян, які занадто любили працювати, буквально дні і ночі длубались в землі, старанно її обробляючи, робочих рук їм ніколи не бракувало, бо вони мали величезну родину.

Були такі „куркульські" родини, які тримали своє господарство наявністю трьох поколінь в одній хаті.

Така родина могла складатись з 30 і більше осіб.

Коли б таку родину розпорошити, то це були б звичайні жебраки.

Власної землі такий „куркуль" міг мати аж 10 гектарів та дві-три пари коней і дві-три корови.

Маючи залишки робочих рук, він, „куркуль" декого з членів своєї родини посилав на заробки в місто, або до поміщика, а покладаючись на ще достатню кількість робочих рук, він працював на бідняка, беручи у того ледаря землю за другу, або третю копицю собі.

Отже, перша ознака такого „куркуля" була велика родина, зразкове ведення свого господарства, хвороблива любов до праці у всіх її формах, бездоганна чесності, тверезе життя і побожність.

Зграя кремлівських авантюрників знала, що тип такої людини ніколи не буде підтримувати комунізму, власне тільки тому ця категорія найчесніших трудеників нещадно грабувалась, нищилась, зліквідовувалась, як „класа".

Вже пізніш, в 1929 році, було офіційно проголошено „урядом" про зліквідування „куркуля, як класи", а до 1929 року „куркулів" ще заохочувано до колгоспів.

Власне кажучи, починаючи з 1920 року і по 1929 рік весь час ішла пропаганда і агітація за організування колгоспів.

В цьому напрямку вся кремлівська зграя, тобто комуністи, ліві і праві опортуністи — діяли спільно.

Але та пропаганда не дала ніяких наслідків, бо бідняки дивились на середняків і „куркулів", а середняки дивились теж на „куркулів", а „куркулі" слухались свого розуму і до колгоспу не зголошувались.

Пригадую, як ще в 1920 році йшла шалена пропаганда за комуни і СОЗ-и. Зʼявились такі шахраї, які доводили, що коли будуть СОЗ-и, комуни і колгоспи, тоді буде не життя, а рай. Всі будуть рівні. Не буде тоді ніяких командирів над нами. Всі будуть працювати і не буде жодного пананероба.

— Ну, а хто ж буде розпоряжатись нами? Хто буде казати нам, що, як і коли робити? — запитували у того „агітатора".

— Хто? Всі ми будемо командувати, — відповів він.

— А хто ж буде працювати, коли ми всі будемо командувати?

— Та воно буде так: сьогодня один командує, а решта працює; завтра другий командує, а той, що сьогодні командує, завтра працює, а післязавтра третій командує і т. д. — відповів він.

— Це щось мудро виходить, занадто мудро, — зауважив хтось з натовпу.

„Агітатор" продовжує: Кіньми та волами ми у колгоспі працювати не будемо, а все будуть робити машини. Орати, — машини, косити, молотити і возити зерно до комори, — машини...

— А щож тоді ми всі будемо робити? Горілку пити? — кричить хтось з натовпу.

— Не перебивайте мене... Врожай тоді в нас буде такий, який нам і не снився, бо дощем ми будемо самі керувати, (селяни аж роти пороздзявляли слухаючи), скажемо, сьогодні нам потрібний дощ, натискуємо ґудзик машинерії і не дощ, а ціла злива падає на землю.

— Тікайте, товариші, а то цей товариш „агітатор" вас потопить в своєму дощі... брехні, — крикнув хтось, а натовп весь аж покотився від сміху.

— Прошу не перебивати мене. Хто не хоче слухати, прошу залишити збори! Так отже, про дощ. Не треба дощу — натиснув на другий ґудзик тієї ж машинерії і дощ перестав...

— Семене, підійди, будь ласка, до цієї агітаторської машинерії і натисни того ґудзика, що припинить зливу, — хтось галасує в натовпі.

Знову натовп, як несамовитий, зареготав, заіржав.

— Товариші! Це контрреволюція! Це ворожий виброк! Це поміж вами напевно „куркуль"! — кричить він в натовп. — Хто це мені перешкоджає весь час? Хто ображає мене? Ображати мене це значить ображати владу „робітників і селян"! Я протестую і збори закриваю.

І він мав рацію тому, що ображати такого шахрая, як він, це означає ображати і тих шахраїв з центру, бо різниці між ним і ними не було ніякої.

(Дальше буде).

На вічну пам'ять українцям, що упокоїлися в Німеччині

Під час другої світової війни в німецькій землі упокоїлися навіки багато тисячів українців, одні замучені гітлерівськими катами, інші згинули від бомб, а ще інші померли від каторжної праці в німецькій неволі. Цим усім українським жертвам в Німеччині українські імігранти намагаються збудувати тепер тривкі пам'ятники. На цю тему подибуємо інтересні інформації Президії Комісії Охорони Могил при ЦПУЕ, надруковані у фюртському „Часі". В них говориться:

Заходом ініціятивної групи людей доброї волі організовано у вересні 1946 р. при ЦУПЕ у Франкфурті н. М. Комісію охорони могил. До цієї комісії ввійшли представники обох церков, обласного комітету, повітових комітетів, СХС тощо. Комісія взяла собі за завдання упорядкувати могили похованих на німецьких цвинтарях українців, що загинули в Німеччині роками 1939/45., купувати площі під пам'ятники та ставити на них їх, завести архів померлих українців та видати альманах на їхню честь.

У процесі своєї роботи комісія охорони могил дійшла до переконання, що різні німецькі місця полито кров'ю українських запроторенців, а також густо засіяно їхніми, здебільшого безіменними тілами, німецькі кладовища.

Від 1939 р. українські запроторенці десятками вмирали кожної днини по таборах і десятками ховали тіла їх або спалювали, а попіл зсипали до приготованих ровів-могил. Точної статистики померлих наших людей за тих кошмарних часів, здається нам ніколи не пощастить зробити, бо самі німецькі статистичні уряди здебільшого нічого не знають і даремно питати в деяких місцях про прізвища, а навіть іноді і про місце, де поховані українці. Щоправда, у деяких місцевостях німецькі міські уряди, не лише віддали окремі площі на чужинецькі кладовища, але й реєстрували померлих. Але далеко не всіх, бо крім чужинецьких кладовищ десятки безіменних українців поховано в масових братніх могилах по лісах та інших місцях. Скільки їх було — ніхто тепер не знає й, здається, не буде знати, скільки їх померло та поховано в лоні чужої землі в цілій Німеччині. Головно під час жахливих бомбардувань загинуло багато наших братів. Комісія охорони могил при ЦПУЕ багато відшукала гробів наших братів. У різних місцевостях Німеччини коштом комісії за допомогою різних ініціятивних людей доброї волі вже упорядковано тисячі гробів наших похованих братів, та поставлено багато гарних пам'ятників, збудованих за проектом цієї ж комісії. Усі вони своєю художньою формою відрізняються від пам'ятників інших народностей, на кожнім є напис українською, а нижче англійською та німецькою мовами такого змісту: „На вічну пам'ять українцям, що упокоїлися в німецькій землі в роках війни 1939/45 і скитальства".

Усі ці пам'ятники урочисто були посвячені, а на гарно упорядкованих могилах відправлено панахиди.

Старанням комісії охорони могил поставлено дотепер пам'ятники в Льорі, Франкфурті-Гехсті, Сосенгаймі, Кастері, Ганав, Візбадені, Герсфельді, Брауншвайгу та ін., а ще принаймні в 25 місцевостях треба поставити такі пам'ятники. Старанням й коштом К. О. М. закінчується монументальний пам'ятник на головному Франкфуртському кладовищі, що буде одним з наших найкращих пам'ятників поставлених тут в Німеччині. Найближчими тижнями цей пам'ятник буде закінчено і тоді відбудеться його посвячення за співучастю високого духівництва наших церков, представників наших організацій та установ на еміграції й запрошених гостей.

В червоній армії назріває неспокій

Під таким наголовком віденський кореспондент „Дейлі Телеграф" з 19 липня, між іншим, пише, що у віденському парку цими днями хтось розкинув більшу скількість летючок: ч. 15. періодичного часопису антикомуністичної організації в червоній армії, червень, 1948". Я чув багато разів, — пишеться в кореспонденції, — про розповсюднювання добре законспірованої протисовєтської літератури серед бійців червоної армії, але ж тепер перший раз побачив на власні очі одну з таких протисовєтських летючок. В згаданій летючці говориться про дезерцію з червоної армії, обжаловується совєтський уряд в готуванні нової війни і описується брутальні кривди та надужиття, які мають місце в червоній армії і в Росії. Такі летючки масово поширюються серед сов. окуп. частин в Австрії, а ще на більшу скалю — в Німеччині.

Загально відомо, що дезерція з рядів червоної армії в останньому часі незвичайно зросла, поширилась на старшинський склад і спричиняє найбільшу журбу совєтському командуванню. Зокрема до поважних розмірів вона дійшла серед частин, стаціонованих в Україні та на Мадярщині. Частина дезертирів проникнула в останньому часі до британської смуги в Австрії. Саме і в згаданій летючці є мова про зростання дезерції.

На іншому місці летючка обговорює справу харчових пайків у червоній армії і вказує на такий дивовижний факт, якого не можна зустріти в ніякій армії, в ніякій державі, бо аж п'ять ріжнородних харчових приділів передбачується для червоноармійців: від найнижчого для звичайного рядовика, аж до найвищого, призначеного для старшин НКВД. Далі пишеться в цій летючці про те, чому то знято із становища командира ґарнізону генерала Лебеденка. Він провинився у тому, що ходив на церковні Богослуження до російської церкви. Також говориться, що арештовано двох совєтських старшин за те тільки, що вони були одружені з емігрантками.

Летючка закінчується словами: „Народи довідалися правду про кровожадний і невільничий характер большевизму. Вони не хочуть служити справі поневолення і підбою вільнолюбних країв. Вони шукатимуть на заході безпеки і долі". — (Українська Думка).

Воєнно-господарські спроможності СССР.

(УБІ) Часопис „Франкфуртер Рундшав" помістив статтю відомого публіциста, економіста й радіокоментатора Генрі Тейлора про господарський потенціял Совєтського Союзу. Автор стверджує що у світі існує перебільшене уявлення про цей потенціял немов би то він є необмежений. З території СССР лише одна восьма частина є родюча, а решту становлять ліси (половина всієї території), пустелі й дикі простори. Щоб прогодувати свої 192 мільйони людей СССР має лише стільки простору, скільки ЗДА мають для своїх 142 мільйонів. Тому Росія завжди була й правдоподібно залишиться далі одним з найбільш голодуючих районів світу. Совєтська промисловість розміщена в трикутнику Ленінград-Україна-Зах. Сибір, і є завдяки цьому своєму положенню дуже вразлива на удари, що виявилося вже під час останньої війни, в якій СССР поніс дуже великі втрати (58% рухомого залізничного складу, 45% сталевої продукції, 44% електроенергетичної спроможности, 55% видобутку вугілля), через що совєтський господарський потенціял знизився з 42% до 25% господарського потенціялу ЗДА. Якщо господарське життя СССР розвиватиметься нормально, то в 1951 році воно дорівняє станові господарства ЗДА з 1904 року. СССР матиме тоді річну продукцію нафти у 60 мільйонів тон, тобто стільки, скільки ЗДА мали на початку 20-их років. Через брак нафти совєти можуть лише 40% свого вугілля витрачати на потреби важкої промисловости. СССР відчуває також брак ріжних військових матеріялів, у першу чергу — гуми. Найбільше відчувається поганий стан транспорту, а зокрема брак розбудованих добрих шляхів, через що 83% совєтських вантажів доводиться транспортувати залізницями, яких у СССР неймовірно мало. Також організація праці і її продуктивність відстають. Так напр. коли в ЗДА праця в шахтах механізована майже на 90%, у СССР більшу частину вугілля видобувають ручним способом. Непродуктивність праці збільшується ще великою кількістю ріжних партійних і т.п. наставників над робітниками. Взагалі за всіми даними більшість робітників у СССР становлять не вільно наймані, а примусово заслані на роботу. Вкінці автор торкує питання атомової бомби й приходить до висновку, що з погляду технічної й продукційної спроможности СССР відстає в цьому відношенні від ЗДА на 22 роки. — (За часописом „Неділя").

СТО ДВА-ЛІТНЯ БАБУСЯ. — Пані Франсес Е. Снайдер з Факс Чейз, у Пенсилвенії, святкувала недавно свої 102-літні народини. Вона відчитала сама при цій нагоді всі телеграфічні і листовні побажання, які наслали до неї — не вживаючи окулярів. Вона живе з своєю дочкою і більшу частину свого часу проводить на читанні газет (без окулярів) і слуханні радія.

У „визволеній" Західній Україні

(УБІ). Маємо можливості подати образ становища на Україні, а зокрема на Західній Україні на підставі оповідань очевидця, який недавно втік звідтіля у Німеччину. Згаданий втікач мав можливість жити на Волині й спостерігати тамошне життя, одначе це, що він оповідає про Волинь, відноситься також і до Галичини, де становище подібне.

Перше, що кидається в очі у волинських містах і селах, це велика кількість совєтського війська і... „прочан" з центральної України. У кожному меншому містечку стаціонує більший відділ війська, переважно з частин МГБ (колишнє НКВД). Мета такої концентрації війська ясна: є це боротьба з українським підпіллям. Моторизовані большевицькі групи їздять по полях, патрулюють по лісах, вишукуючи схованки українських підпільників. Ночами по селах ходять большевицькі військові патрулі, затримуючи всіх підозрілих їм осіб та заглядаючи у вікна селянських хат. Дуже часто влаштовуються по селах облави, під час яких по хатах і господарствах проводиться докладний обшук. Доходить навіть до того, що зривають підлоги в хатах, шукаючи українських підпільників - революціонерів. Вояки під час облави ходять з довгими, загостреними на кінцях залізними прутами, якими штовхають у солому в клунях, у загати біля хат, підозріваючи, що там переховуються підпільники.

Друге явище, про яке ми згадували, це великі кількості приїжджих з центральної України, які приїжджають у Західню Україну, щоб купити там у несколективізованих ще селян дещо харчевих продуктів. Серед них є не тільки жінки, але навіть безногі й безрукі інваліди „вітчизняної війни". Щоб якось прожити, вони примушені їхати у заможніші області, де ще можна купити дещо з харчевих продуктів. Їм нераз доводиться зводити цілі бої з міліцією й НКВД, які хочуть конфіскувати у них роздобуті харчі. Становище інвалідів особливо важке. Так, напр., інваліди 2-гої категорії (без одної ноги, або руки тощо) дістають від держави місячно 70 карбованців, тобто якраз стільки, скільки в офіційній продажі коштує літр горілки.

Особливо багато блукає по селах безпритульних дітей, які ходять від хати до хати, прохаючи милостині. Цікаве, що серед них дуже багато дітей навіть з центральних московських областей.

Становище селян у Західній Україні з кожним роком гіршає. Тому, що ніхто з селян не хоче добровільно йти до колгоспів, влада накладає на них великі податки, думаючи тим змусити їх „добровільно" піти в колгосп. Так, напр., селянин, що має до 3 гектари землі, мусить платити збіжжям по 3,5 центнаря (360 кілогр.), від гектара податку, не враховуючи ще великого грошевого податку. Чим більше господарство, тим більша ставка податку від десятини. Але селяни тягнуться з останнього, щоб сплатити податок і тим не дати владі приводу до приписання їх до колгоспу. Буває так, що бідніші селяни віддають на податок все зібране збіжжя, а тоді йдуть заробляти собі ще додатково на прожиття. Крім цих податків, селян мучать ще ріжними „нарядами" для вивезення дерева, часто на віддалі кількадесяти кілометрів, і т.п. Всього цього допильновують спеціяльно прикріплені до кожного села уповноважені районової управи. Багато родин заможніших селян, або тих, члени яких були замішані в повстанському рухові, чи взагалі були підозрілі большевицькій владі, вивезено в глибину СССР. Зокрема широких розмірів набрала ця акція в жовтні 1947 року.

Молоді по селах дуже мало, а то майже нема. Хто не згинув у повстанні, або не втік, то того забрали до війська (м. ін., дуже великий відсоток, до 40% мобілізованих у 1944 році згинуло на фронті) або до шкіл ФЗО, по закінченні яких відсилають до роботи у важкій промисловості або в копальнях. До цієї категорії належать тепер річники 1929-1933. Треба підкреслити, що комсомол не має на Західній Україні успіху і мимо всіх намагань влади його покищо не вдалося організувати як слід.

По селах і по містах бракує найнеобхідніших предметів щоденної потреби, як нафта, сірники, сіль, цукор, мило і т.п. Зате по кооперативних державних крамницях повно одеколону, пудри і горілки. Про мануфактуру взагалі не доводиться згадувати, бо її населення майже не бачить. На базарах, на які влада дивиться крізь пальці, можна дістати харчі і дещо з одягу, але ціни для робітника недоступні, коли взяти під увагу, що звичайний робітник заробляє 250-300 карбованців місячно, а ціни приблизно такі (подаємо для орієнтації ціни з Рівного): кілограм чорного хліба — 10 карб., кілограм масла — 70 карб., приношені черевики — 400 крб., приношена шинеля — 700-800 карбованців.

Якими настроями живе населення? Чекає на війну! — падає відповідь утікача.

(Промінь).

Що писала „Свобода" тому 40 років?

13. серпня 1908 р.

УКРАЇНСЬКІ ГІМНАЗІЇ НА БУКОВИНІ.

Як звідомляє „Діло" австрійський міністер скарбу згодився почати будову будинку української гімназії в Кіцмані, на Буковині, на державний кошт. Так само згодився уряд покривати кошти утримання української гімназії у Вижниці. У такий спосіб буковинські українці будуть мати три державні українські гімназії (перша є в Чернівцях).

КОНКУРС НА НАПИСАННЯ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ.

Головний уряд У. Н. Союзу розписує оцим конкурс на написання таких шкільних підручників для американсько-українських шкіл: Буквар; Перша Читанка; Малий Катехизм. Умовини: Підручники мусять бути написані фонетикою, приноровлені до тутешніх обставин і писані на лад англійських підручників, однак мусять бути подані короткі відомості про стару батьківщину (історія й географія України). Катехізм мусить бути писаний фонетикою, має бути практичний і має дістати опробату Преосв. Владики С. С. Ортинського. За найліпші праці буде нагорода за перші дві книжки по $100, а за Катехизм $50. Реченець до 1. січня 1909 р.

Вже можна замовляти Календар У. Н. Союзу на 1949 рік.

В наступному 1949 році припадає 55-та річниця з дня заложення Українського Народного Союзу. З цеї нагоди Головний Уряд У.Н.С. рішив видати ювілейний Календар-довідник У. Н. Союзу на 1949 рік, що крім звичайних календарних матеріялів матиме теж основні енциклопедичні інформації про У. Н. Союз, про Америку і Україну та про українців у цілому світі і про всі ділянки їх життя та творчости, як теж багатий літературний відділ. Календар вже є в підготовці і мав би появитися вже з кінцем жовтня цього року. До співпраці в його редакції запрошено найкращі українські сили, як теж представників українських громад з усіх країн і континентів. Цей великий Календар-довідник мав би бути дальшим поширенням та доповненням відповідних видань У. Н. Союзу, що появилися досі. Він повинен стати настільною книгою кожного українця в Америці і закордоном, необхідною в праці і надозвіллі. В Календарі кожний українець матиме всі найбільш необхідні інформації і цей Календар подуманий справді як дорадник і розрадник кожного. Незважаючи на великі кошта видання, вартісних матеріялів та багатих ілюстрацій, ціну Календаря встановлено тільки на один доляр за примірник. Проте, з огляду на великі кошта друку і паперу, Календар появиться тільки в обмеженій кількості і тому хто хоче запевнити собі його одержання, повинен негайно виповнити подане внизу замовлення та вислати його разом з належитістю до Адміністрації „Свободи" на подану внизу адресу. Це повинні зробити не тільки члени У. Н. Союзу, але й весь широкий загал американсько-українського громадянства, бо Календар У. Н. Союзу на 1949 рік це буде справді настільна книга для кожного українця. Тільки негайне замовлення може забезпечити вам її одержання. Тому поспішайте з висилкою замовлення.

(Прохаємо витяти, чітко виповнити і негайно разом з належитістю переслати на адресу „Свободи").

ЗАМОВЛЕННЯ НА КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗУ НА 1949 РІК

До Адміністрації „Свободи"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Я, ______________________________ замовляю
(Ім'я і прізвище)

оцим Календар У. Н. Союзу на 1949 рік в кількості ______ примірників і на ту ціль пересилаю чек (моні ордер) на суму $______ як належитість по $1.00 за примірник.

____
Підпис (писати по-англійськи).

Адреса: ______________________________

„Щасливе дитинство" в підсовєтській Україні

Спомин малого хлопчини з часів великого голоду в Сталінській області на Україні.

З початком 1932 р. в нашому селі почали розкуркулювати, тобто забирати від селян власне майно, починаючи від найменшої речі а кінчаючи хатою, однак й це було ще для них замало, тому почали забирати людей, будьто на Сибір будьто до іншої примусової тяжкої праці. Забирали переважно мужчин тобто батьків від родин, але були й такі випадки, якщо в родині були сини старші віком то їх забирали разом з батьками. Якщо в якоїсь родини забрали батька то він звичайно пропадав без сліду. Забирали все ночкою т. зв. „Чорним Вороном". Якщо рано жінки ходили питати до управи то їм казали: „Не журісь матка он верньотся", але ніхто з вивезених не повернувсь. Так само було напр. з моїми дядьками. З моєї рідні забрали на Сибір 5-ох батькових братів з двома синами, котрі були вже старші віком і одного материного брата.

Спочатку забирали самих багатших т. зв. куркулів, а потім почали забирати середних а вкінці і найбідніших. Брат моєї матері був дійсно т. зв. бідняк, бо мав лише хату, город, одну козу й декілька курей, а сімя складалася з 3-ох осіб. Коли вже забрали дятьків, приходила черга і на мойого батька, одначе він не чикаючи часу коли його заберуть, втік з дому до іншої місцевости.

Там йому вдалося знайти працю лише тому, що там таких втікачів приймали до праці, бо праця була не ліпша як на Сибірі чи в тяжкій промисловості. Там видавали пашпорти, які ділилися на 3-и групи, а саме: 1) „Кулак", 2) „Середняк" і 3) „Бедняк". За деякий час після втечі батька прийшло ГПУ його забирати, а тому що його не було дома то й стали запитувати заплаканої матері де батько, котра звичайно відповідала, що не знає нічо про батька. Першого дня ГПУ зробило лише обшук а на другий день приїхали з сільської управи „розкуркулювати" тобто забирати майно. Забрали все, хатню обстановку, посуду, постіль і т. п. Після того, як забрали в нас все, почали ми потроху голодувати а пізніше голодували чим раз більше, бо не було що їсти. В наслідок цього голодування помер мій менший брат, якому було коло два роки. Памятаю як він сидів в колисці та простягаючи руки до матері просив весь час дай, дай папи, бо й тільки знав що дай, а давати не було що. Нам, себто мені і моїм двом братам було ще можливо, бо ми могли їсти траву і інші речі а наймолодший братик не міг того їсти, а подруге мати боялась йому давати бо він був маленький.

Так проходило наше життя в рідному селі аж поки одного дня батько прислав потайки листа матері, щоб вона приїхала із сімею до нього. Мати не довго думаючи зібралася з нами і поїхала до батька. **Настав 1933 р.** Я почав памятати що діялось, бо я мав вже 7 років. Як ми приїхали до батька, нас примістили в робочих бараках, які виглядали дуже погано і було в них дуже холодно.

Батько виконував дуже тяжку працю (був каміньоломом). Перші дні по приїзді було трохи краще бо було трохи зупи і хліба, але це тривало лиш доти, поки батько мав заощаджену готівку. Той ощадок був для нього гіркий, бо мусів працювати сам лише на зупі і на куску хліба, щоб зберегти дещо для сім'ї. По закінченню заощадженої батьком готівки почався новий голод. Батько чим раз слабшав, бо не один раз мусів працювати навіть на дві зміні, щоб підтримати сімю. Але і це не помагало, бо 5-ть осіб утримати було дуже тяжко. Я з моїми братами ходив шукати якоїсь здобичі по смітниках. Ставало чим раз гірше. Я і мої брати ходили часто на залізничу стацію красти вугілля і таким способом здобували їжу, міняючи це вугілля на буряки і лушпини з картоплі, але і це скінчилось бо скоро стало бути строго заборонено ходити на стацію, та поставлено на стації міліцію. Тоді ми почали ходити на села шукати їжі, але верталися майже без нічого, бо селяни самі не мали нічого і примирали з голоду. Мати заборонювала нам ходити на села тому, що ми не мали одягу, а на селах так чи так ми ніколи не дістали нічого. Життя стало цілком погане а мати почала пухнути з голоду, тому що вона в сім'ї найменше їла а все давала нам (дітям). Вона не хотіла, щоби ми умирали на її очах, і все говорила „нехай я перша умру, не ви". Як мати почала пухнути а що ми не знали що це означає (я і мій середній брат) то і питались від чого мама так поправляється а у відповідь від матері ми мали лише сльози. Коли по довгому докучанню матері ми довідались від старшого брата, що діється з мамою, нам стало страшно. Аж одного дня приходить середній брат додому (якому було 11-ть років) і починає розказувати таке: Що якийсь дятько розказав йому про дім для безпритульних дітей. Брат про це з ніким з родини не говорив тільки зі мною. Він розказав, що новина є добра, але тут передусім питає мене чи я погоджуюсь не говорити про це нікому з рідні навіть старшому братові. Я погодивсь. Він розказував дальше: Є, каже, такий дім, де приймають таких дітей, які не мають ні батька ні матері, тобто сиріт. Там дають їсти щодня зупу і хліб. Коли я спитав брата, що ми зробимо коли ми маємо батька та матір, брат відповів: якщо ти схочеш, все буде в порядку.

Тут починає розказувати свій плян. Ми мусимо втекти з дому і сказати, що ми сироти тоді нас приймуть до того дому. Дальше плянував так: сядем, мовляв, в який небуть потяг і заїдем до якогось міста а в місті нас заберуть. Так ми рішили втікати якнайскорше, бо з кожним днем ставало життя гіршим. Мати почувала себе погано.

День втечі від рідних.

Весною 1933 р. в один дощевий день пішли ми на стацію, бо в погідний день ми не могли йти тому, що на стації була поліційна охорона. Прийшовши на стацію ми сіли до товарового поїзду, який ішов в незнаний нам напрямок. Нам було дуже холодно, бо ми були цілковито мокрі а подруге поїзд ішов без перестанку аж до міста Сталіно (Юзівка). Там висіли ми на товаровій стації та пішли до головного двірця. На головнім двірці нас стрінув міліціонер і почав розпитувати куди ми ідем, що ми шукаємо і де наша рідня. Брат розказав йому все. Розпитавши брата міліціонер спитав ще мене, бо хотів переконатися чи це що брат сказав відповідає дійсности. Я розповідав так, як мене научив брат.

Потім міліціонер розпитував ще чи наша рідня була багата чи бідна. Після допиту міліціонер повів нас до одного будинку, в якому було більше таких дітей як ми. В тім будинку нас викупали а після купання завели нас до спеціяльного вагону, що був призначений для дітей, яких збирали до діточих будинків. В тих вагонах дали нам хліба з кавою а ночкою привезли нас на стацію, яка називалася Ясиноватая. На цій стації був спеціяльний розподільний пункт. Тут розподілювали дітей по їхньому віку. Там прийшлося мені розлучитися з братом тому, що він був старший. Брата вивезли на другу ніч навіть не попрощавшись зі мною. Коли я встав в ранці, його вже не було а начальники говорили лише одно „поїхав". Я просив і плакав, щоби мене відправили до брата, але це нічо не помагало. В той самий день вивезли мене також до міста „Червоний Лиман". Там я перебув більше як рік, аж доперва по році розшукав мене батько і забрав додому. Коли я приїхав додому було вже дещо краще жити.

Підчас моєї відсутности вдома родичі раз-у-раз виходили на стацію та розшукували нас, але верталися тільки із слізми. Але коли нас не стало, вдома трохи покращало бо нас не було а старший брат пішов до праці. Так скінчилась моя відсутність вдома. Який великий був страх перед голодом свідчить це, що мій брат (середній 11 років), який втік разом зі мною, свідомо сфальшував своє прізвище, щоби його не вислали знова до родичів. Під фальшивим призвіщем жив він черз 7 років (аж до приходу на Україну німців). Найстарший брат, хоч пережив голод, але дістав сухоти на які домер 1938 року.

Так ото виглядало те щасливе моє дитинство. Наслідки тих пережить я відчуваю і до сьогодні, бо хворію на легені.

Григорій Володимирів.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ НУНЦІЙ НА УКРАЇНСЬКІМ КОНЦЕРТІ В БУЕНОС АЙРЕС.

Буенос Айрес, Аргентина. — У неділю, 20. червня б. р. відбувся в залі Сан Хозе при вулиці Аскуенага великий концерт на честь монс. д-ра Хозе Фієтта, апостольського нунція в Аргентині. Дохід з концерту призначено на будову першої українсько-катол. церкви в Буенос Айресі. Уладжували концерт оо. Василіяни з Марійською Дружиною. Концерт відкрив жіночий хор Української Дружини під орудою п. Кривеша, після витального слова о. Іванишина (в еспанській мові) хор знову відспівав кілька пісень, а д-р Лободич виголосив реферат про страждання українського народу. Другу частину виконав мішаний хор складений з 70 осіб, а дальше сопранові сольові продукції пані С. Смалій, що приїхала недавно з Франції і скрипак проф. Б. Чумаченко. Приявний на концерті апостольський нунцій був зворушений продукціями, промовами й деклямаціями і звернувся від себе до публики з обіцянкою, що підтримає змагання місцевих українців, а теж перешле св. Отцеві свої враження з концерту. — („Наш Клич".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПІТСБУРГ, ПА. — Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що хто бажає мати в своїй хаті календар У. Н. Союзу на 1949 рік, то просимо повідомити відділових урядників, а це: Ів. Драпалу, предс.; Ф. Цюлюпа, кас., або І. Слободяна. Дуже просимо це зробити найдальше до 20. серпня. — Уряд.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 15. серпня, в годині 2. пополудні, в гали Укр. Клюбу, 13 Вашингтон ул. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Мир, від. 324, відбудуться в суботу, 14. серпня, в год. 8. ввечір, в українській гали, 800 Н. 23 ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. — Г. Бучко, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Подаємо до відома всім членам 375 відділу, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. серпня, в годині 7. ввечір, в домівці Укр. Клюбу при Френклин ул. Просимо всіх членів явитись на ці збори точно та вирівнати свої членські вкладки. Маємо багато справ до полагодження. Нова адреса секретаря єщ 811 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. — За управу: Г. Дорожовський, голова, В. Василюк, скарб. П. Іваш, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Повідомляємо членів Тов. Заорозька Січ, від. 305, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. серпня, точно в годині 11:30. Просимо членів прийти на означений час і вирівнати свої залеглости. Приведіть нових членів до Союзу і вписуйте свої діти. Буде важна справа до полагодження. Н. Максимчук, предс.; М. Тихоневич, кас.; М. Гентош, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Інмитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 15. серпня, в годині 4. пополудні, в гали парохіяльній, 235 Корбон ул. Уряд просить членів явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: М. Брус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться у вівторок, 17. серпня, в годині 7:30 ввечір, в гали парохіяльній при Гудсон ул. Приявність всіх членів є конечна, бо є дуже важна справа до вирішення, а іменно справа 40-літного заложиння Братства. Члени, котрі не були на пікніку 25. липня, то згідно з ухвалою, мають заплатити суму $2.25 на цих зборах. — За уряд: П. Паснак, прдс.е; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

ДАЛЬШИЙ КОНТИНГЕНТ АМЕРИКАНСЬКИХ СУПЕРФОРТЕЦЬ В БРИТАНІЇ.

Лейкенгіт, Англія, 12. серпня. — На місцевий аеродром прилетіло вчора дальших 11 американських суперфортець Б-29, збільшуючи їх загальну кількість на британських базах до 87. Сьогодні має ще прилетіти 3, доповнюючи загальну їх кількість до 90. В британії вони відбудуть „рутинові вправи" разом з Роел Ер Форс.

ДО МОСКВИ ВИЇХАЛА ІТАЛІЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ДЕЛЕГАЦІЯ.

Рим, 12. серпня. — Схогодні виїхала до Москви італійська торговельна делегація на переговори в справі італійсько-советського торговельного договору. Делегацію очолює республиканський посол Уго ля Мальфа.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З нормалізацією поштових звязків між Америкою та європейським континентом, Редакція і Адміністрація „Свободи" одержують від українців з європейських країн щораз більше листів в найрізноматніших справах, які часто не мають нічого спільного ані з редакцією ані з адміністрацією часопису. Не маючи прямо фізичної можности відповідати на ці всі листи окремо, Редакція і Адміністрація „Свободи" подають до відома:

1. Всі листи, переслані на адресу „Свободи" в справах, які не належать до її компетенції, чи засягу її діяння, відсилається до тих установ і комітетів, які заторкненими в листі сравами займаються. Тут належать насамеред справи розшуків рідних, допомоги, інтервенції і т. п. Ці листи пересилається звичайно Допомоговому Комітетові у Филаделфії, не даючи на них відповіді. Тому що таке посередництво забирає багато часу і вимагає окремої праці, в інтересі всіх авторів таких листів є висилати їх найрадше відразу по призначенні: Листи в допомогових справах та в справі розшуків пересилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, P O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa. (U. S. A.). В політичних справах писати до: Ukrainian Congress Committee of America, P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y.

2 Редакція не звертає, ані не веде переписки на тему пересланих, але незамовлених і невикористаних газетних матеріялів, статей, кореспонденцій і т. п. Не звертається теж використаних рукописів.

3. Усіх тих, які зголошуються на постійних співробітників, чи кореспондентів, Редакція зберігає в своєму реєстрі, але не веде з ними переписки, якщо не думає з пороблених пропозицій користати.

4. Прохається не висилати документів, ані вартісних паперів; Редакція і Адміністрація не перебирають за них відповідальности.

5. Адміністрація не перебирає зобовязань за переслані, але незамовлені книжки, журнали і т. п. Часто трапляється, що європейські видавництва самі надсилають книжки, виставляючи рівночасно рахунок. За незамовлені книжки Адміністрація не платить готівкою, як теж не звертає їх, з огляду на кошта пересилки. Надіслані вже в той спосіб книжки проголошено в газеті до прдоажі і рахунок за них буде вирівняний тільки якщо і вміру того, як книжки будуть продані. При цьому треба додати, що зазначена на європейських виданнях ціна не стоїть в жодній пропорції до місцевого книжкового ринку.

6. Переслані оказійні числа, чи для обміну — полагоджується звичайним порядком.

7. Адміністрація не веде переписки і не відповідає на листи в справах, які до неї не належать.

8. Справи Редакції і Адміністрації „Свободи" прохається вважати за дві окремі справи, і полагоджувати їх окремими листами, або бодай окремими картками в одному листі. Це відноситься теж і до місцевої переписки.

Редакція і Адміністрація „Свободи" полагодили досі сотні і тисячі листів з Европи теж в справах, які до них не належать, не жаліючи на це ані труду ані гроша, якщо це було необхідне. Проте, це не можливо продовжувати на довшу мету, тимбільше при відносно наладнаних вже поштових звязках між американським і европейським континентами та при чіткому визначенні завдань і засягу діяння редакцій та поодиноких громадських допомогових і політичних Комітетів. Виселка листа на правильну адресу до одного, чи другого Комітету, дає теж більшу запоруку на його полагодження.

Усім авторам листів в Европи пригадується, щоби чітко і виразно писали свої адреси, найрадше друкованими літерами.

Редакція і Адміністрація „Свободи".

ПОШУКУВАННЯ

АННА КЛІМКОВИЧ КОЗЕЛЕЦ, дочка Семена і Софії Клемкович з Отинивич, Україна, шукає **МІЛЬКИ КУЧИР** з Барочич, Городище Крулевське, дочки Михайла і Еви Басамак. Хто про неї знає, або вона сама, хай пише:

ANNA KLIMKOVICH KOZELETZ
443-5 East 184th St., Bronx 57, N.Y.

АЛЕКСАНДЕР КАРАВАН пошукує **АНДРІЯ, АНТОНА І МАТВІЯ СЕНИК** та їх три сестри: **АРИСЯ, ТЕСЯ і ОРПИНА** з роду **СЕНИК,** з села Млиницях, пов. Зборів. До Америки виїхали ще перед першою війною і мають перебувати десь в Ню Йорку. Хто їх знає, або вони самі, прошу зголоситися, бо є дуже важна справа, на адресу:

ALEKSANDER KARAWAN
485 Pacific St., Brooklyn, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1904. Сон у пригоді.

Коли Неда ввійшла, пірат, добре вже підпитий, сказав з усмішкою: „Цеї ночі ти будеш моєю".

Памятаючи на Тарзанові інструкції, перелякана дівчина почала танцювати.

Вона крутилася довкруги стола, де капітан попивав собі до схочу.

Вкінці завернулась йому голова і він попав у просоння.